

CURS ACADÈMIC: 2008-2009

LLICENCIATURA: Comunicació Audiovisual

CURS: 3r

Codi: **20669**

Assignatura: **Mètodes i Tècniques d'Investigació en Comunicació de Masses II**

Tipus d'assignatura: Ob

Nº de crèdits: 5 (3 teòrics i 2 pràctic)

Professorat: Fabio Tropea, Grup 04 (Docència en castellà)

Quatrimestre: 1r

OBJECTIUS DE L'ASSIGNATURA:

Donar els instruments teòrics, pràctics i de referència necessaris per a l'aplicació a la investigació en comunicació de masses amb la finalitat que l'alumne elabori un projecte d'investigació i desenvolupi el seu treball de curs corresponent a una recerca.

TEMARI:

TEMA I: La investigació de l'audiovisual.

1. Les demandes de les empreses de comunicació i de les institucions. 2. Els centres i instituts d'investigació en Espanya i en Europa. 3. Les publicacions i el servei Internet en torn a la investigació de l'audiovisual i de la comunicació europees i nord-americanes.

TEMA II Les tècniques d'anàlisi de dades quantitatives i qualitatives.

1. Procediments per a l'anàlisi de les dades. 2. Elaboració del programa d'anàlisi. 3. L'execució del programa d'anàlisi. 4. Obtenció dels resultats. 5. Els diferents factors dels que depèn l'anàlisi de les dades. 6. Diferents tipus d'anàlisi de dades.

TEMA III La investigació en els mitjans. (Opcions de treball d'investigació per als estudiants).

1. La investigació en televisió: la investigació del consum, del producte i de la recepció. 2. La investigació a la ràdio: la investigació del consum, del producte i de la recepció. 3. La investigació en la indústria cinematogràfica: metodologies d'investigació en economia, sociologia i estètica del cinema. 4. La investigació en els productes multimèdia.

TEMA IV La investigació dels gèneres i formats audiovisuals. (Opcions de treball d'investigació per als estudiants)

1. Anàlisi dels gèneres de ficció. 2. Anàlisi dels gèneres d'entreteniment. 3. Anàlisi dels gèneres educatius i culturals.

TEMA V La investigació de continguts i formes narratives i retòriques dels productes audiovisuals.

1. Anàlisi del guió i del missatge audiovisual. 2. Anàlisi de l'estructura i funcions narratives. 3. La relació entre la audiència i la programació. 4. Anàlisi de la imatge audiovisual. 4. Anàlisi dels productes multimèdia.

TEMA VI La investigació pràctica en el mitjà audiovisual. (Opcions de treball d'investigació per als estudiants)

1. La investigació en mitjans. 2. Anàlisi de la producció, programació, formats, continguts i recepció de productes de ficció. 3. Anàlisi de la producció, continguts socials, efectes i recepció de programes infantils. 4. Anàlisi de la producció, programació, continguts, formats i recepció dels productes televisius d'entreteniment. 5. Anàlisi de la producció, formats, continguts de productes multimèdia.

BIBLIOGRAFIA

BÀSICA:

- BARBIERI, D. *Los lenguajes del cómic*. Barcelona, Ediciones Paidós, 1993.
- BUXÓ, M.J. i MIGUEL, J. de (eds.) *De la investigación audiovisual*. Barcelona, Proyecto A Edicions, 2000.
- CASETTI, F. i CHIO, F. di *Cómo analizar un film*. Barcelona, Ediciones Paidós, 1998.
- CASETTI, F. i CHIO, F. di *Análisis de la televisión. Instrumentos, métodos y prácticas de investigación*. Barcelona, Ediciones Paidós, 1999.
- CHION, M. *La audiovisión*. Barcelona, Ediciones Paidós, 1993.
- IBÁÑEZ, Jesús (coord.) *Nuevos avances en la investigación social I y II*. Barcelona, Proyecto A Edicions, 1998.
- JENSEN, K.H. *La semiótica social de la comunicación de masas*. Barcelona, Bosch Casa Editorial, S.A., 1997.
- SÁNCHEZ CARRIÓN, J.J. *Manual de análisis de datos*. Madrid, Alianza Editorial, 1995.
- SERRANO PÉREZ, Gloria *Investigación cualitativa. Retos e interrogantes. I Métodos. II Técnica y análisis de datos*. Madrid, Editorial La Muralla, 1988
- VELÁZQUEZ, T. *Los políticos y la televisión. Aportaciones de la teoría del discurso al diálogo televisivo*. Barcelona, Ariel, 1992.
- WIMMER, R.D. i DOMINICK, J.R. *La investigación científica de los medios de comunicación. Una introducción a sus métodos*. Barcelona, Bosch Casa Editorial, S.A., 1996, 1a. ed.
Introducción a la investigación de medios masivos de comunicación. México, International Thomson cop. 2001, 6^aed.

COMPLEMENTÀRIA:

- AA.DD. *Anàlisi. Quaderns de comunicació i cultura*, no. 9. Series TV. Bellaterra, Universitat Autònoma de Barcelona, 1985.
- AA.DD. *Comunicación audiovisual*. Valencia, Generalitat Valenciana, 1991.
- AA.DD. *Eurofiction 1998 primo rapporto sulla fiction televisiva in Europa*. Roma RAI.VQPT, 1999. Edició a càrrec de Milly BUOANNO.
- AA.DD. *Metodología para la investigación histórica de la prensa*. Quaderns d'Història de la Comunicació Social, no. 8. Bellaterra, UAB, 1988.
- AA.DD. *La televisión que viene*. Bilbao, Universidad del País Vasco, 1991.
- ANDER-EGG, E. *Técnicas de investigación social*. Buenos Aires, Humanitas, 1987.
- BERGANZA, M.R. y RUIZ J.A. (coordinadores) *Investigar en Comunicación. Guía práctica de métodos y técnicas de investigación social en comunicación*. Madrid, McGraw Hill, 2005.
- CAFFAREL, C. i VELÁZQUEZ, T. (coords.) "Metodología de la investigación". Dins de: *La investigación en la Comunicación del Estado Español (A.I.C.E.)* Madrid, AICE, 1992, p. 21-123
- CASETTI, F. i CHIO, F. *Análisis de la televisión. Instrumentos, métodos y prácticas de investigación*. Barcelona, Ediciones Paidós, 1999
- CASETTI, F. i CHIO, F. Di *Cómo se analiza un film*. Barcelona, Ediciones Paidós, 1998

- CLEMENTE DÍAZ, M. "El análisis de contenido como técnica de investigación de la comunicación social. Dins de: *La investigación en la Comunicación del Estado Español* (A.I.C.E.) Madrid, AICE, 1992, p. 61-70.
- CONSEJO NACIONAL DE TELEVISIÓN *Estudios cualitativos de audiencia*. Santiago de Chile, 1994.
- DÍAZ NOSTY, B. *Informe anual de la comunicación 1997-1998. Estado y tendencias de los medios en España*. Barcelona, Grupo Zeta, 1998
- DURANDING, G. *La información, la desinformación y la realidad*. Barcelona, Paidós, 1995
- ELLIS, R. i MCCLINTOCK, A. *Teoría y práctica de la comunicación humana*. Barcelona, Ediciones Paidós, 1993
- GALINDO CÁCERES, J. (coord.) *Técnicas de investigación en sociedad, cultura y comunicación*. México, Addison Wesley Longman, 1998.
- IGARTUA, Juan José *Métodos cuantitativos de investigación en comunicación*. Barcelona, Bosch, 2006.
- KRIPPENDORFF, K. *Metodología de análisis de contenido*. Barcelona, Paidós, 1995
- FLOCH, J.M. *Semiotica, marketing y comunicación*. Barcelona, Paidós, 1993
- JENSEN, K.B. i JANKOWSKI, N.W. *Metodologías cualitativas de investigación en comunicación de masas*. Barcelona, Bosch, 1993
- KING, G., KEOHANE, R.O. i VERBA, S. *El diseño de investigación en comunicación*. Madrid, Alianza Editorial, 2000
- MARCE, F. *Publicidad, mixtificación y adolescencia*. Barcelona, Universidad de Barcelona, 1984.
- MAYNTZ, R., HOLM, K. i HÜBNER, P. *Introducción a los métodos de la sociología empírica*. Madrid, Alianza Editorial, 1980
- NÖELLE-NEUMANN, E. *La encuesta en la sociedad de masas Introducción a los métodos de la demoscopia*. Madrid, Alianza Editorial, 1980
- NÖELLE-NEUMANN, E. *La espiral del silencio*. Barcelona, Paidós, 1995
- PEARSON, J.C. *Comunicación y género*. Barcelona, Paidós, 1993
- PELTZER, G. *Periodismo iconográfico*, Madrid, Rialp, 1985
- PRATKINS, A. i ARONSON, E. *La era de la propaganda*. Barcelona, Ediciones Paidós, 1994.
- PROPP, V. *Morfología del cuento*. Madrid, Akal, 1985.
- SORIANO, Jaume *L'ofici de comunicòleg. Mètodes per investigar la comunicació*. Barcelona, Eumo Editorial, 2007.
- VELÁZQUEZ, T. "La interpretación del discurso cultural-comunicativo en los medios de comunicación". Dins de: A.I.C.E. *La investigación en la comunicación. III Simposio de la Asociación de Investigadores en Comunicación del Estado Español (A.I.C.E.)*. Madrid, AICE, 1992b, pp. 31-34.
- VELÁZQUEZ, T. "Comunicación política en televisión. Los indicadores de la cultura política". Dins de: *Comunicación y estudios universitarios*, n. 9, 1999a, pp. 53-60.
- VELÁZQUEZ, T. "Comunicación política y cultura política". Dins de: *Verso&Reverso*, n. 29, 1999b, pp. 9-22.
- VILCHES, L. *Manipulación de la información televisiva*. Barcelona, Ediciones Paidós, 1995, 2a. ed.
- VILCHES, L. *La televisión. Los efectos del Bien y del Mal*. Barcelona, Ediciones Paidós, 1996, 2a. ed.
- VILCHES, L. *Teoría de la imagen periodística*. Barcelona, Ediciones Paidós, 1997.
- VILCHES, L. *La migración digital. La investigación en los nuevos medios*. Barcelona, Gedisa, 2001.
- WEIL, P. *La comunicación global*. Barcelona, Ediciones Paidós, 1992.

REVISTES ESPECIALITZADES

Anàlisi. Quaderns de comunicació i cultura.
Anuario FUNDESCO
Anuario El País
Anuncios
Communication
Control
DeSignis
European Journal of Communication
European Journal of Cultural Studies
International Journal of Cultural Studies
NORDICOM
RAI.VQPT
SIGNA
TELOS
VARIETY
VERSUS

METODOLOGIA DOCENT:

TEORIA

- a) Classes teòriques
- b) Tutorials
- c) Elaboració del projecte de recerca previ al treball de curs

PRÀCTIQUES:

- a) Pràctiques metodològiques sobre l'elaboració del treball de recerca
- b) Conferències invitades

SISTEMA D'AVALUACIÓ:

- a) Treball de curs: *Realització d'una investigació*
o
- b) Examen final

OBSERVACIONS:

Aules amb canó i ordinador

Aules d'Informàtica

Data 15 de juliol de 2008

Signatura del Cap del Departament